

**БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
кафедра беларускага мовазнаўства**

Анатацыя да дыпломнай работы
«Гендарна маркіраваныя фразеалагізмы ў беларускай мове»

Дубава Аліна Аляксееўна

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт А. Л. Садоўская

АНАТАЦЫЯ

Агульны аб'ём дыпломнай работы складае 55 старонак, уключае ўводзіны, 3 главы, заключэнне, спіс выкарыстаных крыніц (62 пазіцыі), 2 дадаткі.

Ключавыя словы: БЕЛАРУСКАЯ ФРАЗЕАЛОГІЯ, ГЕНДАР, ГЕНДАРНАЯ ЛІНГВІСТЫКА, ГЕНДАРНА МАРКІРАВАНАЯ СЕМАНТЫКА, ГЕНДАРНА МАРКІРАВАНЫ КАМПАНЕНТ, СЕМАНТЫЧНЫ АНАЛІЗ, КАМПАНЕНТНЫ АНАЛІЗ.

Мэта даследавання – выявіць лексіка-семантычныя асаблівасці гендарна маркіраваных фразеалагізмаў у беларускай мове.

Аб'ект даследавання – гендарна маркіраваныя фразеалагізмы беларускай мовы.

Прадмет даследавання – лексіка-семантычныя асаблівасці фразеалагізмаў з гендарна маркіраванай семантыкай і з гендарна маркіраваным кампанентам у беларускай мове.

Метады даследавання: апісальна-аналітычны метады, метады кампанентнага і семантычнага аналізу, прыёмы статыстыкі і сістэмнай класіфікацыі.

Атрыманыя вынікі і навізна. У рабоце разгледжаны суадносіны і ўзаемадзеянне феноменаў 'мова' і 'гендар', прасочаны гісторыя і змест гендарных даследаванняў у лінгвістыцы і фразеалогіі, акрэслены спосабы гендарнай маркіраванасці беларускіх фразеалагізмаў; вылучаны і раскласіфікаваны гендарна маркіраваныя фразеалагічныя адзінкі беларускай мовы; выяўлены лексіка-семантычныя асаблівасці беларускіх фразеалагізмаў з гендарна маркіраваным значэннем і з гендарна маркіраваным кампанентам.

Галіна магчымага практычнага прымянення. Атрыманыя вынікі і матэрыялы дыпломнага даследавання могуць быць выкарыстаны ў далейшых даследаваннях па лінгвагендаралогіі, а таксама пры далейшым вывучэнні розных тэматычных пластоў фразеалогіі беларускай і іншых моў; у вучэбным працэсе пры выкладанні лекцыйных курсаў і спецкурсаў «Лексікалогія», «Фразеалогія», «Беларуская лексіка і фразеалогія ў аспекце сучасных лінгвістычных парадыгм», у лексікаграфічнай практыцы – пры стварэнні фразеалагічных і ідэаграфічных слоўнікаў.

АННОТАЦИЯ

Общий объем дипломной работы составляет 55 страниц, включает введение, 3 главы, заключение, список использованных источников (62 позиции), 2 приложения.

Ключевые слова: БЕЛОРУССКАЯ ФРАЗЕОЛОГИЯ, ГЕНДЕР, ГЕНДЕРНАЯ ЛИНГВИСТИКА, ГЕНДЕРНО МАРКИРОВАННАЯ СЕМАНТИКА, ГЕНДЕРНО МАРКИРОВАННЫЙ КОМПОНЕНТ, СЕМАНТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ, КОМПОНЕНТНЫЙ АНАЛИЗ.

Цель исследования – установить лексико-семантические особенности гендерно маркированных фразеологизмов в белорусском языке.

Объект исследования – гендерно маркированные фразеологизмы белорусского языка.

Предмет исследования – лексико-семантические особенности фразеологизмов с гендерно маркированной семантикой и с гендерно маркированным компонентом в белорусском языке.

Методы исследования: описательно-аналитический метод, методы компонентного и семантического анализа, приемы статистики и системной классификации.

Полученные результаты и новизна. В работе изучено соотношение и взаимодействие феноменов ‘язык’ і ‘гендер’, прослежены история и содержание гендерных исследований в лингвистике и фразеологии, охарактеризованы способы гендерной маркированности белорусских фразеологизмов; выделены и расклассифицированы гендерно маркированные фразеологические единицы белорусского языка; определены лексико-семантические особенности белорусских фразеологизмов с гендерно маркированным значением и с гендерно маркированным компонентом.

Область возможного практического применения. Полученные результаты и материалы дипломного исследования могут быть использованы в дальнейших исследованиях по лингвогендерологии, а также в процессе дальнейшего изучения разных тематических пластов фразеологии белорусского и других языков; в образовательном процессе в ходе преподавания лекционных курсов и спецкурсов «Лексикология», «Фразеология», «Белорусская лексика и фразеология в аспекте современных лингвистических парадигм», в лексикографической практике – при создании фразеологических и идеографических словарей.

ANNOTATION

The total volume of the thesis is 55 pages, includes an introduction, 3 chapters, a conclusion, 62 a list of sources (positions) used, 2 appendices.

Key words: BELARUSIAN PHRASEOLOGY, GENDER, GENDER LINGUISTICS, GENDER MARKED SEMANTICS, GENDER MARKED COMPONENT, SEMANTIC ANALYSIS, COMPONENT ANALYSIS.

The purpose of the thesis – to identify the lexical and semantic features of gender-marked phraseological units in the Belarusian language.

Object of study – gender-marked phraseological units of the Belarusian language.

Subject of research – lexical and semantic features of phraseological units with gender-marked semantics and with a gender-marked component in the Belarusian language.

Research methods: descriptive-analytical method, methods of component and semantic analysis, methods of statistics and system classification.

Results obtained and novelty. The paper examines the relationship and interaction of the phenomena of 'language' and 'gender', traces the history and content of gender studies in linguistics and phraseology, outlines the methods of gender marking of Belarusian phraseological units; identifies and classifies gender-marked phraseological units of the Belarusian language; defines the lexical and semantic features of Belarusian phraseological units with a gender-marked meaning and with a gender-marked component.

Area of possible practical application. The obtained results and materials of the research can be used in further research on linguogenderology, as well as in further study of various thematic layers of phraseology of Belarusian and other languages; in the educational process when teaching lecture courses and special courses «Lexicology», «Phraseology», «Belarusian vocabulary and phraseology in the aspect of modern linguistic paradigms», in lexicographic practice – when creating phraseological and ideographic dictionaries.